

SAMENredzaam Gaasperdam

**Uitgevoerd door Wmo-Adviesraad ZO
i.s.m. vele andere partners**

Gefinancierd door de Centrale stad

**Toelichting op Doe- en Leerproject
April - December 2014**

Dr. Anne Stijkel, projectleider

Aanleiding: Amendement nov 2013

“Proeftuinen Zorg in de Buurt”

Per wijkzorgteam komen er voor 2014 middelen beschikbaar voor initiatieven waarbij:

- Mensen zich **verantwoordelijk** voelen voor elkaar
- Eigen **kracht/zelfredzaamheid** wordt gestimuleerd
- De **samenwerking** tussen zorg en welzijn wordt gestimuleerd

**Initiatiefneemsters in ZO in jan. 2014:
Annyk Haveman
Miebet van der Most**

**“Weten mensen eigenlijk wel
wat hun **echte (zorg-)vraag** is?”**

“Hoe ZO, Samenredzaamheid Ontsluiten?”

21 juni 2012

Dr. Anne Stijkel, scheidend voorzitter

De balans na 4 jaar

Wmo-Adviesraad
Amsterdam Zuidoost

Een jaar eerder, in juni 2011:

Zoektocht- en ontwerp sessie SAMENredzaamheid

i.s.m. ambtenaren/politici & formele en informele zorg en welzijnsorganisaties

Thematafels:

- Kwetsbare gezinnen met kinderen/talent ontwikkeling
- Armoede en sociaal isolement
- Participeren naar vermogen
- Koppeling krachtig en kwetsbaar

Resultaat: Gevraagd advies aan DB over Samenredzaamheid

Wmo-Adviesraad
Amsterdam Zuidoost

ONZE ROL ALS WMO-ADVIESRAAD (2008-2012):

Nieuwe wegen verkennen

- in Zorg en Welzijnsland
- In nieuwe balans tussen MACHT en KRACHT

1 **Omdenken/out of the box:**
van problemen naar kansen

2 **Vraaggestuurd in gesprek,**
vanuit nieuw paradigma: “eropaf!”

3 **Verbinden als kernkwaliteit**
de relatie tussen ik, wij en ‘het systeem’

4 **Samen Werken**
Toewerken naar buurtcoöperaties?

Wmo-Adviesraad
Amsterdam **Zuidoost**

1. Wmo=OMDENKEN

Omdenken: om•den•ken;
dacht om; omgedacht;

(denk)techniek om problemen te transformeren in mogelijkheden, syn. ja-en-denken; vgl. tegenoverg. ja-maar-denken, denken in termen van bedreigingen, beren-op-de-weg.

Vastdenken: vast•den•ken;
dacht vast; vastgedacht;

manier van denken waarbij problemen alsmaar groter worden, van de regen in de drup komen, wederk. zichzelf vastdenken, in zijn eigen denken verstrikt raken; vgl. tegenoverg. omdenken, problemen in mogelijkheden veranderen.

Van verzorgingsstaat naar participatieve samenleving kost pijn en strijd

Wmo-Adviesraad
Amsterdam *Zuidoost*

Uit: Omdenken.
Berthold Gunster, 2010

“Vechten tegen, of gaan voor....”

Wmo-Adviesraad
Amsterdam *Zuidoost*

Uit: Omdenken.
Berthold Gunster, 2010

SLEUTEL OEFENING/OPEN SPACE:

Beleving, Communicatie, Bouwen
vanuit gelijkwaardigheid, betrokkenheid en kwaliteit

In ‘mensentaal’ betekenis geven aan ‘Hartekreten’ :
“dat moet toch anders kunnen”?

Op zoek, van IK naar WIJ naar HET,
van dode structuren naar levende systemen

HET
GOEDE
GESPREK

Wmo-Adviesraad
Amsterdam Zuidoost

Zoeken naar Samenredzaam-Sleutels 2014 EN naar de Sleutelhouders: aan de hand van ECHTE verhalen anno NU 'van binnen uit'

*Ik.....
Mijn buurvrouw....
Mijn broer....*

Van (on)macht naar kracht

Wmo-Adviesraad
Amsterdam Zuidoost

2014: Stappen in 9 mnds doe- en leerproject

- **10-15 Sleutelfiguren werven**
- **Startconferentie: 'wat' en 'hoe' in leren en doen?**
- **Sleutelfiguren opleiden tot kwartiermakers**
- **Tafeltjessessies rondom verschillende thema's**
- **Terugkoppelingsdagen**
- **Inventariseren: wat gaat 'vanzelf', en hoe?**
- **→ Uitproberen en DOEN**
- **(rest)Vraagbehoefte destilleren**
- **Afsluitende Conferentie: de Oogst**

DOEN? Sleutelfiguren vormen het HART

18 (!) actieve buurtbewoners bereid gevonden

Mei/juni: 6 **opleidings**bijeenkomsten tot kwartiermaker:
'ken u zelve' en 'be the change'

Sleutelwoorden:

Leiderschap, partnerschap, omdenken, samen 'van binnen uit' in wederkerigheid, betekenisvol, grenzen en wensen, leiden en volgen, macht en kracht: besmettelijke buurkracht, verbinden en delen. De VRAAG centraal

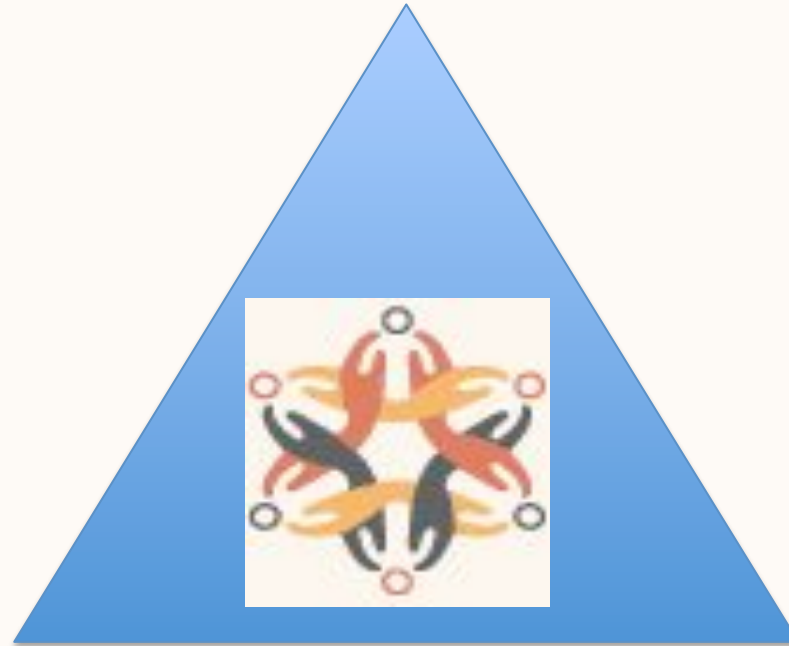
Sept/okt: 6 tafeltjes sessies per kwartiermaker met burenen/lotgenoten:

Doel: zicht krijgen op zelf(z)organisatie & restvraag in zorg

Dec: slotconferentie met 'lessons learned'

Bewoner

Woonsituatie

Huis, werk, fin.

Leefomgeving

Familie, vrienden, buren, buurt

SAMEN redzaam gaat over LEVEN

Over LEVEN In ALLE verschijningsvormen

Overleven, over leven & sterven, samenleven tot wederzijds voordeel, concurrentie....

Delen in verwondering

We delen de lucht, of we willen of niet

Delen in de troep

**Op zoek
Naar de juiste balans**

**‘Civil society’ is meer dan laveren tussen kracht & kwetsbaarheid;
er is ook kramp & gekwetstheid!**

STARTpunt voor de reis:

=> RADICAAL vraaggestuurd!

De **vragen en behoeften** die bij (ieder van) ONS als bewoners/lotgenoten leven, met een focus op **WELZIJN en ZORG**:

1. Onderzoeken: waarvoor kunnen WE **terecht bij elkaar, wat speelt er echt**
2. En wat laten WE graag **bij de formele zorg, maar dan net even anders....**

Experiment, ter plekke.....!!

(Sommige) sleutelfiguren **'pitchen'** 1 minuut:

Wie ben ik, waarom doe ik mee, wat wil ik realiseren mbt Welzijn en Zorg in mijn leefomgeving, en hoe?

(Sommige) sleutelfiguren formeren nu (al dan niet in duo's) in de zaal 'spontaan' een groep om **vragen op te halen** rond hun aanpak

SAMEN redzaam met PARTNERS !

- **Samenwonen Samenleven**, ivm voortbouwen op hun opleiding tot vertrouwenspersoon
- **VU**, ivm meeleren met Partner-project
- **Eigen Kracht Centrale** ivm mogelijke inzet maatwerk-methodiek 'eigen kracht'
- **Sonestra** ivm mogelijke inzet maatwerk-methodiek soc. netwerk strategieën
- **Informele welzijn en zorg organisaties** (o.a. VENZO, Buurvrouwennetwerk, Casa Jemie Makandra)
- **Formele welzijn en zorg instellingen** (o.a. POZO, ZIZO, GAZO)
- Inzet van **VOUCHERS** ('jokers') door kwartiermakers

doen... & LEREN!

- * 3x Klankbord groep met Zorgaanbieders
- * 3x Monitoring groep met Wmo-Adviesraad
- * 4x Bespreking met de 5 proeftuinprojecten & centrale stad
- * 3 x Bespreking met DB-ZO Urwin Vyent & Wmo-ambtenaar ZO, Sylvia Kneefel

“En wie leert van wie?”
“En wanneer zijn we tevreden?”

Tot besluit....

We beginnen onze zoektocht niet bij nul

De focus is op **proces & houding**. Van daaruit vinden we sleutels voor **'de inhoud'**, en met de **blik op 'zelforganisatie'** in 2015 en verder....

